

ČESKÁ REPUBLIKA
USNESENÍ
Ústavního soudu

Ústavní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Davida Uhlíře, soudkyně zpravodajky Kateřiny Šimáčkové a soudce Radovana Suchánka o ústavní stížnosti stěžovatele **Zdeňka Palicy**, bytem Studenec 9, Stachy, zastoupeného Mgr. Vítězslavem Dohnalem, advokátem, se sídlem Příběnická 1908, Tábor, proti usnesení Nejvyššího soudu ze dne 22. 4. 2015 č. j. 30 Cdo 1342/2015-790 a rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 21. 11. 2014 č. j. 7 Co 480/2010-762, za účasti Jaroslava Hradského, bytem Pasovská 318/60, Vimperk, zastoupeného Jiřím Hřídalem, advokátem, se sídlem Fráni Šrámka 136, Písek, jako vedlejšího účastníka řízení, takto:

Ústavní stížnost se odmítá.

Odůvodnění:

1. Ústavní stížností se stěžovatel domáhá zrušení v záhlaví označených rozhodnutí Nejvyššího soudu a Krajského soudu v Českých Budějovicích, jimiž měla být porušena jeho ústavně zaručená práva na ochranu vlastnictví a na spravedlivý proces dle čl. 11 a čl. 36 Listiny základních práv a svobod.
2. V řízení před obecnými soudy bylo rozhodováno o žalobě stěžovatele na určení, že je vlastníkem blíže specifikovaných nemovitostí a že blíže specifikovaná oprávnění odpovídající věcnému břemeni nevznikla. Rozsudkem Okresního soudu v Prachaticích ze dne 16. 10. 2009 č. j. 2 C 77/2007-314 bylo žalobě vyhověno; k odvolání vedlejšího účastníka pak byl tento rozsudek změněn napadeným rozhodnutím Krajského soudu v Českých Budějovicích tak, že se žaloba na určení vlastnictví zamítá (řízení o určení, že oprávnění odpovídající věcnému břemeni nevznikla, bylo v mezidobí zastaveno); dále krajský soud rozhodl o povinnosti stěžovatele nahradit vedlejšímu účastníku a České republice náklady řízení. Krajský soud napadený rozsudek vydal poté, co jeho dvě předchozí rozhodnutí ve věci byla zrušena Nejvyšším soudem a věc byla vrácena

krajskému soudu k dalšímu řízení. Krajský soud se v napadeném rozhodnutí zaměřil zejména na otázku platnosti nabývacího titulu stěžovatele, tj. kupní smlouvy, kterou v roce 2002 uzavřel jako kupující s původní vlastnící nemovitostí jako prodávající (jež později převedla dotčené nemovitosti na vedlejšího účastníka); dospěl přitom k závěru, že nedošlo k platnému uzavření kupní smlouvy. V kupní smlouvě totiž byla stanovena kupní cena ve výši 430.000 Kč, zatímco zároveň byla uzavřena dohoda o zaplacení kupní ceny, v níž byla uvedena kupní cena ve výši 700.000 Kč a způsob jejího splacení. Podle krajského soudu byla mezi stranami fakticky dohodnuta ona dříve uvedená kupní cena, a tudíž kupní smlouva s kupní cenou 430.000 Kč představovala simulovaný, a tedy neplatný právní úkon, zatímco kupní smlouva uzavřená za cenu 700.000 Kč byla zastřený úkon. Ten však nesplňoval všechny zákonem uvedené požadavky (konkrétně zákonem vyžadovanou formu pro smlouvy o převodech nemovitostí), pročež byl rovněž absolutně neplatný. Stěžovatel se tak podle závěru krajského soudu nikdy nestal vlastníkem předmětných nemovitostí.

3. Proti popsanému rozhodnutí krajského soudu se stěžovatel bránil dovoláním, které bylo napadeným usnesením Nejvyššího soudu odmítnuto pro nepřípustnost. Podle dovolacího soudu krajský soud v daném případě plně respektoval předchozí závazný právní názor dovolacího soudu a jeho právní posouzení věci zcela souzní s ustálenou judikaturou dovolacího soudu.

4. Podle stěžovatele odporuje napadené rozhodnutí krajského soudu jeho základním právům na ochranu vlastnictví a na spravedlivý proces, a to jednak proto, že se opírá o právní argumentaci ohledně simulovaného a disimulovaného právního úkonu, která je však umělá, byla vytvořena bez patřičných skutkových tvrzení až krajským soudem a neodpovídá skutečné vůli smluvních stran; dále proto, že krajský soud vychází ze skutkového zjištění nemajícího oporu v provedeném dokazování (co do předmětu kupní smlouvy uzavřené mezi stěžovatelem a původní vlastnící); a konečně proto, že krajský soud rozhodl v rozporu s principy smluvní volnosti, autonomie vůle, právní jistoty a ochrany poctivé smluvní strany (dal totiž nesprávně přednost výkladu zakládajícímu neplatnost smlouvy, a to navíc k tíži smluvní strany, u níž nebyla prokázána simulace právního úkonu), jakož i v rozporu s dobrými mravy. Nejvyššímu soudu pak stěžovatel vytýká, že jeho odmítnutí stěžovatelova dovolání bylo nezákonné, neboť toto splňovalo všechny povinné zákonné náležitosti, včetně argumentace k přípustnosti dovolání, která se zaměřovala na několik pochybení krajského soudu. Stěžovatel rovněž kritizoval, že Nejvyšší soud se odmítl zabývat skutkovými závěry krajského soudu, které podle stěžovatele neměly oporu v dokazování, a uvedl, že pokud by jeho dovolání bylo skutečně nepřípustné, pak by relevantní ustanovení § 237 občanského soudního řádu (dále jen „o.s.ř.“) bylo nutno považovat za rozporné s čl. 36 Listiny základních práv a svobod, tedy protiústavní. Spolu s ústavní stížností stěžovatel navrhl, aby Ústavní soud odložil vykonatelnost napadeného rozsudku krajského soudu.

5. K výzvě Ústavního soudu se k ústavní stížnosti i stěžovatelovu návrhu na odklad vykonatelnosti vyjádřil též vedlejší účastník. Jeho vyjádření však neobsahovalo žádné argumenty či informace, z nichž by Ústavní soud při posuzování podané ústavní stížnosti vycházel, pročež není ani třeba na tomto místě rekapitulovat jeho obsah. Z téhož důvodu Ústavní soud ani nepřistoupil k zaslání daného vyjádření stěžovateli s možností repliky.

6. Ústavní soud zvážil argumentaci stěžovatele, obsah napadených rozhodnutí, jakož i spisu Okresního soudu v Prachaticích sp. zn. 2 C 77/2007, který si za účelem posouzení ústavní stížnosti vyžádal, a dospěl k závěru, že ústavní stížnost je zjevně neopodstatněná.
7. Podle § 43 odst. 2 písm. a) zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o Ústavním soudu“) senát mimo ústní jednání bez přítomnosti účastníků usnesením návrh odmítne, jde-li o návrh zjevně neopodstatněný. Podle § 43 odst. 3 zákona o Ústavním soudu musí být usnesení o odmítnutí návrhu písemně vyhotoveno, stručně odůvodněno uvedením zákonného důvodu, pro který se návrh odmítá, a musí obsahovat poučení, že odvolání není přípustné.
8. Ústavní soud podotýká, že podle čl. 83 Ústavy České republiky (dále jen „Ústava“) je soudním orgánem ochrany ústavnosti, není tedy součástí soustavy soudů (čl. 91 Ústavy) a není ani povolán k instančnímu přezkumu jejich rozhodnutí. Směřuje-li ústavní stížnost proti rozhodnutí soudu vydanému v soudním řízení, není samo o sobě významné, je-li namítána jeho věcná nesprávnost. Pravomoc Ústavního soudu v řízení o ústavní stížnosti podle čl. 87 odst. 1 písm. d) Ústavy je založena výlučně k přezkumu rozhodnutí z hlediska dodržení ústavnosti, tj. zda v řízení, respektive v rozhodnutí jej završujícím nebyly porušeny ústavními předpisy chráněné práva a svobody účastníka tohoto řízení, zda řízení bylo vedeno v souladu s ústavními principy a zda je lze jako celek pokládat za spravedlivé.
9. V projednávaném případě Ústavní soud žádné pochybení ústavněprávní relevance v postupu a rozhodnutích obecných soudů neshledal. Stěžovatel svými námitkami směřuje zejména proti procesu dokazování, respektive proti skutkovým a právním závěrům učiněným krajským soudem v dané věci. K tomu Ústavní soud připomíná, že postup v soudním řízení, zjišťování a hodnocení skutkového stavu, výklad jiných než ústavních předpisů i jejich aplikace při řešení konkrétních případů jsou záležitosti obecných soudů. Z ústavního principu nezávislosti soudů (čl. 81 Ústavy) vyplývá též zásada volného hodnocení důkazů (§ 132 o.s.ř.). Obecný soud tak sám rozhoduje, které skutečnosti jsou k dokazování relevantní, které z navržených (či i nenavržených) důkazů provede, případně zda a nakolik je potřebné dosavadní stav dokazování doplnit, které skutečnosti má za zjištěné, které dokazovat netřeba atd. Ústavní soud do organizace dokazování zasahuje jen za mimořádných podmínek (například v případě tzv. opomenutých důkazů), o jejichž naplnění však stěžovatelovy námitky nesvědčí. Důvodem k jeho zásahu je až stav, kdy hodnocení důkazů a přijaté skutkové závěry jsou výrazem zjevného faktického omylu či logického excesu; zpravidla až tehdy je dosaženo ústavněprávní roviny problému (srov. například usnesení Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 144/06 ze dne 31. 10. 2006, usnesení sp. zn. II. ÚS 3371/10 ze dne 10. 3. 2011 či usnesení sp. zn. I. ÚS 3175/11 ze dne 8. 3. 2012; všechna rozhodnutí citovaná v tomto usnesení jsou dostupná na <http://nalus.usoud.cz>). K tomu však v nyní projednávané věci nedošlo. V celém řízení před obecnými soudy bylo provedeno množství důkazů, zejména svědeckých výpovědí, z nichž skutkové a následné právní závěry učiněné krajským soudem přesvědčivě a logicky vychází; odůvodnění jeho napadeného rozhodnutí je srozumitelné, koherentní a z ústavněprávní perspektivy zcela dostatečné, a to včetně skutkového závěru krajského soudu ohledně předmětu kupní

smlouvy uzavřené stěžovatelem i jeho právní argumentace k simulované a disimulované kupní smlouvě. Ústavní soud dále připomíná, že mu nepřísluší hodnotit zákonnost závěrů obecných soudů (krajského soudu), ale toliko jejich ústavnost, jejíž meze v posuzovaném případě překročeny nebyly.

10. Ústavněprávní relevance pak nedosahují ani stěžovatelovy námitky proti napadenému rozhodnutí Nejvyššího soudu. Dovolání představuje mimořádný opravný prostředek, jehož existence nepožívá ústavněprávní ochrany, – neboli neexistuje ústavní právo na dovolání – byť rozhodování o něm nemůže být vyjmuto z rámce ochrany ústavně zaručených práv a svobod (například nález sp. zn. I. ÚS 3106/13 ze dne 23. 10. 2014; obdobně usnesení sp. zn. II. ÚS 3765/14 ze dne 10. 2. 2015). Z něj však napadené rozhodnutí nevykročilo. Nejvyšší soud jej srozumitelně, logicky a přiléhavě odůvodnil, přičemž i vypořádal stěžovatelovu dovolací argumentaci. Ústavní soud pak do posuzování přípustnosti dovolání Nejvyšším soudem nezasahuje, vyjma zcela výjimečných případů. Konečně Ústavní soud podotýká, že jak vyplývá z jeho judikatury, dovolacím důvodem podle § 241a odst. 1 o.s.ř. může být i námitka vycházející z tvrzení porušení ústavně zaručených základních práv a svobod, k němuž může výjimečně dojít i při hodnocení důkazů a zjišťování skutkového stavu (usnesení sp. zn. IV. ÚS 985/15 ze dne 26. 5. 2015); takové porušení však v daném případě evidentně Nejvyšší soud neshledal, stejně jako nyní Ústavní soud. Závěru Nejvyššího soudu ohledně nepřipustnosti stěžovatelova dovolání tak z ústavněprávní perspektivy není co vytknout.

11. Ústavní soud tudíž uzavírá, že napadenými rozhodnutími Krajského soudu v Českých Budějovicích a Nejvyššího soudu nedošlo k porušení ústavně zaručených práv stěžovatele. Proto byla ústavní stížnost odmítnuta jako návrh zjevně neopodstatněný podle § 43 odst. 2 písm. a) zákona o Ústavním soudu.

12. S ohledem na postup Ústavního soudu, který o samotné ústavní stížnosti rozhodl bez zbytečného prodlení, nebylo nutné samostatně rozhodovat o návrhu stěžovatele na odklad vykonatelnosti napadeného rozhodnutí krajského soudu; tento akcesorický návrh nadto sdílí osud ústavní stížnosti.

Poučení: Proti usnesení Ústavního soudu není odvolání přípustné.

V Brně dne 15. července 2015

Za správnost vyhotovení:
Jitka Kučná

David Uhlíř, v. r.
předseda senátu